2024/1638

5.6.2024

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2024/1638,

30. mai 2024,

milles käsitletakse liidu taganemist energiaharta lepingust

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2 ja artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktiga v,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut ([1])

ning arvestades järgmist:

(1) Liit sõlmis energiaharta lepingu nõukogu ja komisjoni otsusega 98/181/EÜ, ESTÜ, Euratom, ([2]) ja see jõustus 16. aprillil 1998.

(2) Kuna energiaharta lepingut ei ole alates 1990. aastatest oluliselt uuendatud, jäi energiaharta leping üha enam ajast maha.

(3) 2019. aastal pidasid energiaharta lepingu osalised (edaspidi „lepinguosalised“) läbirääkimisi, mille eesmärk oli energiaharta lepingut ajakohastada, et viia see kooskõlla Pariisi kokkuleppe ([3]) põhimõtetega, kestliku arengu nõuetega ja kliimamuutuste vastase võitlusega, samuti investeeringute kaitse tänapäevaste standarditega.

(4) 24. juunil 2022 toimunud *ad hoc*-konverentsil jõudsid lepinguosalised põhimõttelisele kokkuleppele ajakohastatud teksti suhtes ja viisid sellega läbirääkimised lõpule, ilma et see mõjutaks lepinguosaliste lõplikku hinnangut. Läbirääkimiste tulemus kavatseti vastu võtta 22. novembril 2022 toimuma pidanud energiaharta konverentsi (edaspidi „konverents“) 33. istungil.

(5) Liit ei võtnud enne konverentsi istungit vastu ühist seisukohta energiaharta lepingu ajakohastamise kohta.

(6) Liidu seisukoha puudumisel ei saa liit konverentsil ajakohastatud energiaharta lepingu vastuvõtmise üle hääletada.

(7) Kõike eeltoodut arvesse võttes peaks liit energiaharta lepingust taganema.

(8) Mitu liikmesriiki on väljendanud oma toetust energiaharta lepingu kavandatud muudatustele ning andnud märku, et sooviksid jääda edasi lepinguosaliseks, eeldusel et energiaharta lepingut ajakohastatakse. Kõnealustel liikmesriikidel peaks seetõttu olema lubatud kiita heaks energiaharta lepingu ajakohastamine või sellele mitte vastu seista konverentsil, mis võtab energiaharta lepingu kõnealuse ajakohastamise eraldi otsusega vastu.

(9) Energiaharta lepingu artikli 47 lõike 1 kohaselt võib lepinguosaline teatada kirjalikult energiaharta lepingu hoiulevõtjale, nimelt Portugali Vabariigile, energiaharta lepingust taganemisest. Energiaharta lepingu artikli 47 lõike 2 kohaselt jõustub selline lepingust taganemine ühe aasta möödumisel kuupäevast, mil hoiulevõtja on teate kätte saanud.

(10) Liit peaks energiaharta lepingust taganema,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liit taganeb energiaharta lepingust.

([1]) 24. aprilli 2024. aasta nõusolek (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).
([2]) Nõukogu ja komisjoni 23. septembri 1997. aasta otsus 98/181/EÜ, ESTÜ, Euratom, mis käsitleb energiaharta lepingu ning energiakasutuse tõhustamist ja sellega seotud keskkonnaküsimusi käsitleva energiaharta protokolli sõlmimist Euroopa ühenduste poolt (EÜT L 69, 9.3.1998, lk 1).
([3]) ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja teatab lepingu artikli 47 lõike 1 kohaselt liidu nimel kirjalikult liidu taganemisest energiaharta lepingust.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 30. mai 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

T. VAN DER STRAETEN